

beres Havneindtægter. Jeg troer nu egentlig, at den Tid er forbi, da det Sidste kunde tænkes at blive efterstræbt i en Commune; jeg troer, at det snarere har viist sig i vore Kjøbstæder Tendens til at offre af Communernes Midler til Fordeel for Erhvervelsen af en god Havn, istedetfor at der skulde have viist sig nogen Villie til at lade en Havn forfalde ved at bruge af dens Indtægter til communale Diemed og spare paa Skatteligningen. Der er derfor ikke nogensomhelst Grund til at frygte for at blande Regnskabsvæsenet ind i hinanden, det vil sige, lade Havnekassen gaae ind i Ræmnerkassen; men hvis Ministeriet alligevel i den Henseende skulde være nogen Frygt, vil jeg heller ikke have nogensomhelst Indvending imod, at der toges Bestemmelser om, at Havnen skulde have et særskilt Ræsningskab, saaledes at Intet af Havnens Indtægter maatte gaae over til Anvendelse i andre kommunale Diemed. Derimod lægger jeg i allerhøjeste Grad Vægt paa, at selve Havnecommissionen ligesom Fattigcommissionen og de andre Commissioner bliver et Led af Communalbestyrelsens Virksomhed. Hidtil have Havnene staaet — ja, jeg kunde sige — endnu mere selvstændigt, endnu mere uafhængigt af den centrale kommunale Administration end baade Fattigvæsenet og Skolevæsenet, og det har paa mange Steder haft sine store Ulemper og virket til et alt Andet end heldigt Resultat. Det er altsaa ogsaa et af de Punkter, hvor jeg i højeste Grad vil anbefale, at en Sammensmeltning finder Sted.

Naar jeg skal sammensatte, hvad jeg har tilladt mig at udvikle her, saa gaaer det ud paa, at jeg virkelig anerkjender, at den ærede Minister i, hvad han her har forelagt, er gaaet i en Retning, som man ikke kan Andet end billige, at han, hvad den ene Side af den kommunale Udvikling angaaer, nemlig forsaavidt der er Tale om Stillingen ligeoverfor Ministeriet, har viist sig til tilstrækkeligt vidtgaaende, men at det derimod i Henseende til den indre Betydning, som Communalbestyrel-

sen skulde have i Byerne, kunde ønskes, at at han vilde indrømme et noget større Fremstridt. Jeg maa derfor oprigtig ønske, at denne Lov maa blive fremmet med de Modificationer, som jeg har antydet. Jeg troer, at det er en praktisk Maade at udvikle Sagen paa, og jeg er for mit Vedkommende glad og tilfreds ved, at den ærede Minister, istedetfor at arbejde videre paa at ordne den kommunale Selvstændighed ovenfra, hvor saamange Vanstigeligheder hindrede os i at komme til et Resultat, er begyndt nedenfra, at han har taget de enkelte Communer for sig istedetfor atter at begynde med den fælles overordnede Communalbestyrelse, en Tanke, som jeg ikke selv, men saa overordentlig Mange baade paa Landet og i Kjøbstæderne havde saa mange Betæneligheder ved, at der ikke syntes at være noget Haab om i en nær Fremtid ad denne Vej at komme til en Ordning, som dog er paatrængende. Jeg troer derimod, at om dette Forslag kan man snart blive enig.

Indenrigsministeren: Jeg har begjært Ordet umiddelbart efter det Foredrag, vi nu have hørt af den ærede Folkethingsmand for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mørk), fordi de Udtalelser, som hans Bemærkninger kunne foranledige, muligviis ikke ville være uden Indflydelse paa, hvad andre ærede Rigsdagsmænd maatte finde sig foranledigede til at fremføre med Hensyn til Lovudkastet. Det ærede Medlem ankede over, at den i Loven af 23de Januar 1862 fastsatte Sammentræden af Magistrat og Borgerrepræsentation ikke her er yderligere udviklet, at det ikke i dette Lovudkast er yderligere fastsat, hvilke, eller eventuelt at alle Anliggender, der angaae Kommunen, skulle behandles saaledes. Jeg skal udtale, at jeg for mit Vedkommende ikke nærer nogen Tvivl om, at det maa staae i en Kjøbstadcommunalbestyrelses Magt at blive af med de borgerlige Raadmænd paa samme Maade, hvorpaa den har faaet dem, saaledes at Magistraten altsaa i dette Tilfælde i det Væsentlige vil indskræn-